

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за изменение на Предложение COM(2011) 607 окончателен/2 на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета“

COM(2013) 145 final — 2011/0268 COD

както и „Предложение за изменение на Предложение COM (2012) 496 на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета“

COM(2013) 146 final — 2011/0276 COD

(2013/C 271/19)

Главен докладчик: **Mário SOARES**

На 25 март 2013 г. Съветът реши, в съответствие с член 164 и член 177 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за изменение на Предложение COM(2011) 607 окончателен/2 на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета“

COM(2013) 145 final – 2011/0268 (COD)

както и

„Предложение за изменение на Предложение COM (2012) 496 на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета“

COM(2013) 146 final 2011/0276 (COD).

На 16 април 2013 г. Бюрото на Комитета възложи на специализирана секция „Заетост, социални въпроси и гражданство“ да подготви работата на Комитета по този въпрос.

Предвид неотложното естество на работата, на 490-ата си пленарна сесия, проведена на 22 и 23 май 2013 г. (заседание от 22 май), Европейският икономически и социален комитет реши да определи главен докладчик г-н Mário SOARES и прие настоящото становище със 135 гласа „за“, 3 гласа „против“ и 4 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 Въпреки резервите, които изразява относно сумите и начина, по който се извършва финансирането на инициативите за заетост и гаранция за младежта, ЕИСК е съгласен с Комисията относно необходимостта да се променят, в съответствие с представеното предложение, регламентите на Парламента и на Съвета относно Европейския социален фонд и структурните фондове.

1.2 ЕИСК изтъква необходимостта определяните понастоящем политики да допринесат за растежа и създаването на качествени

и стабилни работни места и за засилването на социалното сближаване.

1.3 ЕИСК изразява съжаление, че финансирането на инициативата за младежка заетост не е резултат от засилване на фондовете на Съюза, а е част от общия бюджетен пакет за сближаване, която вече е по-ниска от тази, с която са разполага за периода 2007-2013 г.

1.4 ЕИСК е убеден, че предвидената сума от 6 милиарда евро не е достатъчна предвид размера на проблема и неотложно необходимото му преодоляване.

1.5 След като кризата все още не е приключила нито е започнало създаването на работни места, ЕИСК предлага по-голяма гъвкавост при определянето на процентния дял на безработицата сред младите хора с достъп до отпускните средства, така че да може да се оценява развитието на ситуацията на младежката безработица, или алтернативно, той да бъде фиксиран на 20 %.

1.6 ЕИСК препоръчва възрастовата граница за достъп до гаранцията за младежта да бъде повишена до 30 години, по-специално за държавите, които имат по-голям дял на безработни младежи.

1.7 Накрая, ЕИСК призовава държавите членки да не намаляват финансовия си ангажимент за насърчване на младежката заетост от фондовете, предоставени в предложението за многогодишна финансова рамка, и да приемат предложението на Комисията да използват допълнителни ресурси, за да се постигне целта за изкореняване на един проблем, който излага на риск бъдещето на едно поколение млади европейци.

2. Основни елементи на предложението на Комисията

2.1 След решението на Европейския съвет от 28 февруари 2013 г. да създаде гаранция за младежта, Комисията представи две предложения: едното – за изменение на Предложението на Комисията COM(2011) 607 final/2 за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) №1081/2006 на Съвета (COM(2013) 145 final); другото – за изменение на предложение COM (2012) 496 на Комисията за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за различните фондове и за отмяна на Регламент №1083/2006 на Съвета (COM(2013) 146 final).

2.2 Тези предложения имат за цел да предоставят финансиране за инициативата за младежка заетост в рамките на „Гаранцията за младежта“, която цели да осигури на всички младежи до 25 години достойно предложение за работа, продължаващо обучение или професионален стаж през четирите месеца след завършване на образованието или след загубата на работа.

2.3 Предвиденото общо финансиране за периода 2014-2020 г. е в размер на 6 милиарда евро, от които 3 милиарда като инвестиции от Европейския социален фонд и 3 милиарда представляват специално разпределени средства за инициативата за младежка заетост в рамките на подфункцията 1.6: „Икономическо, социално и териториално сближаване“.

2.4 Предвиденото финансиране е предназначено за регионите по NUTS 2, в които процентът на младежката безработица (15–25 години) през 2012 г. е над 25 %.

3. Общи бележки

3.1 Драматичната ситуация на младежката безработица, която се регистрира в различни държави членки, до голяма степен оправдава инициативата, по която Съветът взе решение на 28 февруари 2013 г., да създаде гаранция за младежта, за която социалните партньори и организациите на гражданското общество многократно и под различна форма отправяха призови.

3.2 Според Европейската комисия младите хора в категорията NEETs⁽¹⁾ наброяват 7,5 милиона, което представлява 12,9 % от младите европейци между 15 и 24 години. Много млади хора не завършват средно образование и преждевременно напускат училище. Много от тях са имигранти или принадлежат към необлагодетелствани социални слоеве. Освен това в някои държави се влошава положението на младите хора от средната класа (новите бедни), които все още не са завършили обучението си и рискуват да не го продължат.

3.3 В предходни становища ЕИСК изтъкна катастрофалните размери, които младежката безработица отбелязва в ЕС, и призова всички заинтересовани страни да възприемат спешни, ефективни и решителни мерки, за да преустановят този порочен кръг, който застрашава бъдещето на едно цяло поколение⁽²⁾. Това не е просто конкретен проблем за заинтересованите страни, а заплахата за социалното сближаване в ЕС, която, след известно време, би могла да застраши икономическия растеж и конкурентоспособността на Европа.

3.4 ЕИСК счита, че понастоящем определяните политики трябва да допринесат за възстановяването на растежа и за създаването на качествена, стабилна заетост с гаранции и защита, които в исторически план допринесоха за изграждането на европейския социален модел и социалното сближаване. В същото време потвърждава отново значението на цялостното участие на социалните партньори и организациите на гражданското общество в планирането, изпълнението и наблюдението на тези политики.

3.5 В действителност инициативата за младежка заетост, включена в гаранцията за младежта, ще функционира, само ако съществува съответен стимул на равнище „търсене на пазара на труд“ (или ако съществува икономически растеж). Освен това образованието, професионалните стажове и повишаване квалификацията на милиони млади хора с малко перспективи за интегриране на пазара на труда само по себе си носи огромни рискове.

3.6 Комитетът отбелязва със загриженост, че Европейският съвет разглежда икономическите трудности в Европа предимно като проблем на бюджетна консолидация, без дори да се опитва да изчисли пропуснатите ползи или последващите отрицателни ефекти, като например масовата безработица сред младежите, разочарованието и отчаянието⁽³⁾.

(1) NEETs: имат се предвид млади хора, които нито се обучават, нито работят и имат ниска степен на образование и обучение.

(2) Вж. по-специално становището на ЕИСК „Преход към заетост за младите хора“, ОВ С 161, 6.6.2013, стр. 67-72.

(3) Цената на липсата на интеграция на младите хора на пазара на труда, както от социалните трансфери, така и от данъците, които не са били събрани, надхвърля 150 000 милиона евро.

4. Специфични бележки

4.1 След като изготвените от Комисията изменения на регламентите имат за цел адаптиране на действащия регламент за Европейския социален фонд и по-общия регламент за различните европейски фондове към решението на Европейския съвет от 7 и 8 февруари, коментарите, които следват, не са свързани с предложенията на Комисията, а с основните положения, приети от Съвета.

4.2 В ситуацията на криза, която преживяваме, ЕИСК може само да съжалява, че Съветът предложи бюджет на Съюза за периода 2014-2020 г., по-нисък от предходния период, което се отразява отрицателно върху необходимите за справяне с настоящата ситуация ресурси.

4.3 От това решение следва, че предложеното финансиране за борба с младежката безработица не е увеличение на бюджета, а намаление на сумите, предназначени за други пера – 3 милиарда евро от Европейския социален фонд и 3 милиарда от политиката на сближаване.

4.4 По същия начин, предоставената обща сума от 6 милиарда евро, разпределени в период от седем години, е определено недостатъчна⁽⁴⁾.

4.5 Изборът на 2012 г. за определяне на процента на безработицата сред младите хора (25%), който може да се

възползва от отпусканите сега средства, не взема под внимание нито развитието на кризата, нито настоящата рецесия и може да пропусне драматични ситуации, които могат да възникнат по време на този период. ЕИСК следователно смята, че трябва да има по-голяма гъвкавост, за да се направи оценка на ситуацията на младежката безработица или, превантивно, да се понижи процентът до 20 %.

4.6 От друга страна ЕИСК препоръчва възрастовата граница на лицата, които могат да се възползват от гаранцията за младежта, да се повиши до 30 години, за да се позволи достъпът до нея на млади хора, които напускат по-късно университета или са в преход между обучението и заетостта. Тази ситуация е особено важна за държавите, в които се отбелязват по-високи равнища на младежка безработица.

4.7 ЕИСК подкрепя решението държавите да бъдат освободени от съфинансиране на специалните средства за младежка заетостта (3 милиарда евро), както и за средствата, предназначени за инициативата за младежка заетост, да не се прилага резерв за изпълнение съответстващ на 5 %.

4.8 Накрая, и като потвърждава, че независимо от горните бележки, тази инициатива трябва да бъде подкрепена, ЕИСК смята, че тя трябва да се превърне в структурна мярка на активните политики по заетостта, а не просто да бъде инструмент за справяне с настоящата икономическа криза⁽⁵⁾.

Брюксел, 22 май 2013 г.

Председател
на Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE

⁽⁴⁾ Според МОТ, която, макар и предпазливо, приветства тази инициатива, биха били необходими средства в размер на около 21 милиарда евро, за да могат да се очакват значителни промени в тази ситуация.

⁽⁵⁾ Подобно на становището на ЕИСК „Преход към заетост за младите хора“, ОВ С 161, 6.6.2013, стр. 67-72, инициативата за младежка заетост трябва да бъде свързана с европейския семестър.